

## APSAUGOTŲ RIEBALŲ PRIEDO ĮTAKA MELŽIAMŲ KARVIŲ DIDŽIOJO PRIESKRANDŽIO FERMENTACINIAMS PROCESAMS, PIENO PRODUKCIJAI IR KOKYBEI

Rolandas Stankevičius<sup>1</sup>, Rasa Želvytė<sup>2</sup>, Ingrida Monkevičienė<sup>2,3</sup>, Jonas Laugalis<sup>3</sup>, Vida Juozaitienė<sup>4</sup>,  
Antanas Sederevičius<sup>2</sup>, Jurgis Kulpys<sup>1</sup>

<sup>1</sup>*Gyvūnų mitybos katedra*

<sup>2</sup>*Anatomijos ir fiziologijos katedra*

<sup>3</sup>*Gyvūnų mitybos ir biotechnologijų centro Virškinimo fiziologijos ir patologijos mokslinis centras*

<sup>4</sup>*Gyvūnų veisimo ir genetikos katedra*

*Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, LT-47181 Kaunas, Tilžės g. 18  
tel. (8~37) 36 34 08; el. paštas: rolandas@lva.lt*

**Santrauka.** Norint Lietuvoje iširti naujo apsaugotų riebalų priedo „NLM 66“ efektyvumą, buvo atlikti moksliniai-gamybiniai bandymai. Jų tikslas – nustatyti šio priedo įtaką karvių didžiojo prieskrandžio fermentaciniam aktyvumui, pašarų organinių medžiagų virškinamumui, pieno produkcijos ir sudėties rodikliams bei somatinių ląstelių skaičiui.

Dviejuose ūkiuose bandymams buvo sudaryta po dvi analogiškas karvių grupes: I – kontrolinė ir II – bandomoji. Tiriamuoju laikotarpiu abiejų grupių karvės buvo laikomos vienodomis sąlygomis ir šeriamos vienodo maistingumo pašarais. Bandomosios grupės karvių raciono energijos lygiui subalansuoti buvo naudojamas prieskrandyje apsaugotų riebalų priedas „NLM 66“, kuris šios grupės gyvuliams buvo duodamas sumaišytas su koncentruotais pašarais. Priklausomai nuo karvių produktyvumo ir energijos poreikio, apsaugotų riebalų produkto į kombinuotąjį pašarą bandymo metu buvo dedama iki 7 proc. (po 0,4 kg). Kontrolinė karvių grupė buvo šeriama be šio priedo.

Tyrimų metu nustatyta, kad, melžiamų karvių racioną papildžius apsaugotų riebalų priedu „NLM 66“, pieno produkcija padidėjo 10 proc. ( $p < 0,05$ ). Taip pat nustatyta, kad priedas neturėjo įtakos pieno kokybiniais rodikliams, SLS bei didžiojo prieskrandžio fermentaciniams procesams.

**Raktažodžiai:** melžiamos karvės, apsaugoti riebalai, didžiojo prieskrandžio rodikliai, pieno primilžis ir kokybė.